

مقدمه

خداوند متعال را سپاس می‌گزارم که توفیق نگارش این کتاب حاصل آمد. چنان‌که می‌دانیم یکی از مشکلات اصلی عرصه مطالعات تخصصی کمبود شدید منابع پژوهشی است. باستان‌شناسی نیز از این قاعده مستثنا نبوده و همواره یکی از مشکلات جدی دانشجویان دوره کارشناسی، در اختیار نداشتن کتابهای درسی پایه است، هرچند پژوهشگران، کتابها و مقالات بسیار ارزشمندی در این عرصه تألیف کرده‌اند. این اثر به دو دلیل جمع‌آوری و نوشته شد: نخست پراکندگی و گستردگی منابع تخصصی و دیگری نبود کتابی است که آخرین دیدگاهها را در معرض قضاوت خوانندگان قرار دهد.

تا چند دهه اخیر، دوران اشکانی از دیدگاه بسیاری از محققان، باستان‌شناسان و مورخان دوران تاریک تاریخ ایران بود و از دیدگاهی کاملاً یونانی‌مآبانانه به موضوع مطالعات این دوران نگریسته می‌شد. به کمک پژوهشهای گسترده‌ای که به همت محققان به انجام رسید، بسیاری از این دیدگاهها تا حدود زیادی تغییر یافته و دیدگاههای جدیدی در این عرصه پدید آمده است. آنچه پیش روی خوانندگان عزیز و دانشجویان باستان‌شناسی قرار می‌گیرد، آشنایی اجمالی با مباحث کلی باستان‌شناسی اشکانی است که با کسب اجازه از محضر پیشکسوتان این عرصه تدوین شده است.

بدون شک مطالعه هر یک از مقولات پژوهشی در عرصه باستان‌شناسی و هنر اشکانی نیازمند کار پژوهشی عمیق است و نگارنده نیز با اذعان به این موضوع و با هدف آشنا کردن دانشجویان باستان‌شناسی و دیگر رشته‌های مرتبط با مفاهیم کلی

باستان‌شناسی اشکانی گام در این راه نهاده است. دیدگاه حاکم بر این کتاب آشنایی با بحث‌های عمومی مرتبط با موضوع است و چه بسا بسیاری از دیدگاه‌های طرح‌شده نیازمند رویکردهای جدید پژوهشی باشد. در پایان، نگارنده خود را مرهون لطف همه کسانی می‌داند که به نحوی در تدوین و چاپ این کتاب وی را یاری و راهنمایی کرده‌اند و امید آن دارم تا خوانندگان محترم با ارائه دیدگاه‌های خود مسیر مطالعات این عرصه را هموارتر سازند.

دکتر یعقوب محمدی‌فر^۱